

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 6561
วันที่..... 2 พ.ย. 2549 14.08

ที่ กค 0430.7/ 20889

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กทม. 10400

1 พฤศจิกายน 2549

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชกฤษฎีกา
บำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0503/4021 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2549

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชกฤษฎีกา
บำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ.
พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล จำนวน 20 ชุด

ตามที่ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาและยืนยันร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ. อีกครั้งหนึ่ง เมื่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้าบริหารราชการแผ่นดินแล้ว
เพื่อให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอยืนยันร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา
และรัฐมนตรี พ.ศ. ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาทร เทวกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักบริหารการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ

โทร. 0-2273-9607

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๒๓๖/๒๕๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อให้การรับบำเหน็จบำนาญของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี รวมทั้งข้าราชการการเมืองอื่นที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกันเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๒๒๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ บทนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” และมาตรา ๓๐ วรรคสาม และยกเลิกมาตรา ๑๘)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๒๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้บำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจากตำแหน่งให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา และได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การรับบำเหน็จบำนาญของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา เพื่อเป็นการตอบแทนความชอบในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

.....

(๙) ข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติจากการได้นับเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้วให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญต่อไปและจะนับเวลาราชการต่อเนื่องกันได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการต่อเนื่อง โดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่เพื่อย่อยจ่ายบำนาญ”

มาตรา ๖ ให้ข้าราชการการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกันมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี

ข้าราชการการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกันที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงมีสิทธิในฐานะผู้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ต่อไป

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๒๓๕/๒๕๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี
พ.ศ.

หลักการ

กำหนดบำเหน็จบำนาญของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร
ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๒๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติ
ให้บำเหน็จบำนาญของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธาน
วุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ดังนั้น เพื่อให้เป็นไป
ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว สมควรกำหนดบำเหน็จบำนาญให้แก่ประธานและ
รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี
ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจาก
ตำแหน่ง เพื่อเป็นการตอบแทนความชอบในการปฏิบัติหน้าที่ จึงจำเป็นต้องตราพระราช
กฤษฎีกานี้

ร่าง
พระราชกฤษฎีกา
บำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี
พ.ศ.

.....
ให้ไว้ ณ วันที่ พ.ศ.
เป็นปีที่ .. ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดบำเหน็จบำนาญของประธานและรองประธานสภา
ผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภา
ผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ และมาตรา ๒๒๙ วรรคสอง ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” หมายความว่า ประธานสภาผู้แทนราษฎร
รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
“สมาชิกวุฒิสภา” หมายความว่า ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา และ
สมาชิกวุฒิสภา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงหรือทบวง

“เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า เวลาตั้งแต่วันเริ่มต้นสมาชิกภาพจนถึงวันสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา หรือเวลาตั้งแต่วันที่เข้ารับหน้าที่จนถึงวันพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย” หมายความว่า เงินเดือนที่รัฐมนตรีได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในเดือนสุดท้ายที่พ้นจากตำแหน่ง และในกรณีที่มีการนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหลายช่วงต่อเนื่องกัน เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายของแต่ละช่วงคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของแต่ละช่วง แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มารวมกันหารด้วยผลรวมของเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญทุกช่วง

“เงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย” หมายความว่า เงินประจำตำแหน่งที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในเดือนสุดท้ายที่สิ้นสุดสมาชิกภาพ แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น และในกรณีที่มีการนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหลายช่วงต่อเนื่องกัน เงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายให้หมายความถึงเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายของแต่ละช่วงคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของแต่ละช่วง แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มารวมกันหารด้วยผลรวมของเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญทุกช่วง

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มา ซึ่งจ่ายให้ครั้งเดียว

“บำนาญ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มา ซึ่งจ่ายให้เป็นรายเดือน

“บำเหน็จตกทอด” หมายความว่า เงินซึ่งจ่ายให้ครั้งเดียวในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีถึงแก่ความตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

หมวด ๑

สิทธิในบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๕ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีผู้ใดสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญตามเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๖ สิทธิในการขอรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ให้มีอายุความสามปี

มาตรา ๗ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีผู้ใดดำรงตำแหน่งหลายครั้งหรือหลายตำแหน่งต่างประเภทกัน ไม่ว่าจะเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าดำรงตำแหน่งประเภทเดียวกัน ให้นับเวลาการดำรงตำแหน่งทุกช่วงเวลาต่อเนื่องกันเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของการดำรงตำแหน่งในประเภทนั้น

(๒) ถ้าดำรงตำแหน่งต่างประเภทกัน ให้นับเวลาการดำรงตำแหน่งแต่ละประเภทแยกจากกันเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของการดำรงตำแหน่งแต่ละประเภทนั้น และถ้าอยู่ในเกณฑ์ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้นั้นได้รับบำเหน็จหรือบำนาญทุกตำแหน่งแยกจากกัน

ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเป็นผู้รับบำนาญในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีอยู่แล้ว เมื่อกลับเข้าดำรงตำแหน่งใดอีก ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับบำนาญเดิมในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งในครั้งหลัง และให้มีสิทธิได้รับบำนาญเดิมพร้อมกับสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญในการดำรงตำแหน่งในครั้งหลังตามหลักเกณฑ์ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี แต่ถ้ายกการดำรงตำแหน่งในครั้งหลังไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ ให้ขอรับบำนาญเดิมตั้งแต่วันสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งในครั้งหลัง

ในการดำรงตำแหน่งในครั้งหลัง ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะใช้สิทธิเลือกขอรับบำเหน็จสำหรับการดำรงตำแหน่งในครั้งหลังก็ได้

ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งใดใช้สิทธิขอรับบำเหน็จแล้ว มิให้นับช่วงเวลาการดำรงตำแหน่งที่นำมาคำนวณรับบำเหน็จนั้นเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่องกันอีก

ผู้ซึ่งเคยได้รับบำนาญในตำแหน่งรัฐมนตรีอยู่แล้ว ถ้ากลับมาดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีอีก และประสงค์จะรับบำนาญเดิมต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้าดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อหน่วยงานที่ผู้นั้นกลับเข้าดำรงตำแหน่ง แต่จะนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่องกันได้เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาต่อเนื่องตามวรรคหนึ่ง (๑) โดยให้หน่วยงานที่ผู้นั้นกลับเข้าดำรงตำแหน่งใหม่แจ้งไปยังหน่วยงานที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่ เพื่อดำเนินการ

มาตรา ๘ ให้ผู้รับบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล โดยนำหลักเกณฑ์ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมาใช้บังคับโดยอนุโลม

สิทธิในเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้รับบำนาญ

มาตรา ๙ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจประกาศกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ส่วนที่ ๑

บำเหน็จบำนาญของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) ลาออก
- (๓) ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี
- (๔) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก
- (๕) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิก และไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวันนั้น

มาตรา ๑๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิได้รับบำนาญตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒ ปี แต่ไม่ถึง ๓ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๒๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๒) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๗ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๓๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๓) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๗ ปี แต่ไม่ถึง ๑๑ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๔๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๔) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๑ ปี แต่ไม่ถึง ๑๕ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๕๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๕) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๒๐ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๖๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย
- (๖) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๗๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มีสิทธิรับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้ โดยคำนวณจากเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๑๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองที่มีใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีอยู่ด้วยในขณะเดียวกัน ถ้าผู้นั้นได้นำเวลาที่เป็นข้าราชการการเมืองดังกล่าวมาเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปแล้ว ไม่มีสิทธินำเวลาที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาคำนวณบำเหน็จบำนาญอีก

มาตรา ๑๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี ผู้นั้นไม่มีสิทธินับระยะเวลาสามสิบวันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามส่วนนี้

ส่วนที่ ๒

บำเหน็จบำนาญของสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๑๕ สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ เมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา

(๒) ลาออก

มาตรา ๑๖ สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิได้รับบำนาญตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒ ปี แต่ไม่ถึง ๓ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๒๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(๒) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๗ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๓๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(๓) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๗ ปี แต่ไม่ถึง ๑๑ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๔๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(๔) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๑ ปี แต่ไม่ถึง ๑๕ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๕๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(๕) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๒๐ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๖๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(๖) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๗๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

มาตรา ๑๗ สมาชิกวุฒิสภาผู้มีสิทธิรับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้ โดยคำนวณจากเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

ส่วนที่ ๓
บำเหน็จบำนาญของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๘ รัฐมนตรีมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ เมื่อพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ลาออก
- (๒) มีพระบรมราชโองการให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี
- (๓) ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเพราะเหตุลาออกหรือมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี
- (๔) อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- (๕) คณะรัฐมนตรีลาออก

มาตรา ๑๙ เมื่อรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้มีสิทธิได้รับบำนาญตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒ ปี แต่ไม่ถึง ๓ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๒๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๒) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๗ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๓๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๓) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๗ ปี แต่ไม่ถึง ๑๑ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๔๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๔) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๑ ปี แต่ไม่ถึง ๑๕ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๕๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๕) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๒๐ ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๖๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย
- (๖) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับบำนาญร้อยละ ๗๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๒๐ รัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งโดยมีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้รับบำเหน็จ โดยคำนวณจากเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๒๑ รัฐมนตรีผู้มีสิทธิรับบำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้ โดยคำนวณตามเกณฑ์ในมาตรา ๒๐

รัฐมนตรีผู้ใดใช้สิทธิรับบำเหน็จตามวรรคหนึ่ง หรือตามมาตรา ๒๐ ไปแล้ว ห้ามมิให้นำเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญดังกล่าวมาคำนวณบำเหน็จบำนาญอีก

หมวด ๒

เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๒๒ การนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้นับจำนวนปีรวมทั้งเศษของปีด้วย การนับเศษของปีซึ่งเป็นเดือนหรือเป็นวันให้เป็นปีนั้นให้นำเศษที่เป็นเดือนหารด้วยสิบสองและเศษที่เป็นวันหารด้วยสามสิบได้ผลลัพธ์เท่าใดจึงหารด้วยสิบสอง ในการคำนวณให้ใช้ทศนิยมสองตำแหน่ง และให้นำจำนวนที่คำนวณได้มารวมกันเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญซึ่งเป็นจำนวนปี

หมวด ๓

บำเหน็จบำนาญค้างจ่าย

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี ซึ่งมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้จ่ายบำนาญค้างจ่ายแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่ถ้าผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญได้แสดงความประสงค์ขอรับบำเหน็จแทนบำนาญไว้ก่อนแล้ว ให้จ่ายบำเหน็จค้างจ่ายแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

หมวด ๔

บำเหน็จตกทอด

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี สิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุถึงแก่ความตาย โดยความตายนั้นมิได้เกิดจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง และผู้นั้นมีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบริบูรณ์ ให้จ่ายบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเกณฑ์คำนวณในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๒๐ ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) บุตรที่ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน
- (๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทที่มีอยู่

ในกรณีที่ไม่มีทายาทตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ได้อุปการหรือควรจะได้รู้ถึงความตายของบิดา เพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิ โดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันที่ตายของเจ้าบ้านาญ ในกรณีเช่นนี้ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาทซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนตามวรรคห้าได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

สิทธิในบำเหน็จตกทอดเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๒๕ บุคคลดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ผู้ที่ก่อให้เกิดสิทธิในบำเหน็จตกทอดแก่ตนถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทหรือบุคคลที่มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดด้วยกันถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ผู้ที่ได้ฟ้องผู้ที่ก่อให้เกิดสิทธิในบำเหน็จตกทอดแก่ตนหาว่ากระทำความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำพยานเท็จ

หมวด ๕

การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบ้านาญ

มาตรา ๒๖ การขอและการสั่งจ่ายบำเหน็จหรือบ้านาญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๖
การเสียสิทธิรับบำนาญ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดได้รับบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ หากกระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เว้นแต่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแต่รอลงอาญาไว้ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้นั้นหมดสิทธิรับบำนาญตั้งแต่วันที่มิคำพิพากษาถึงที่สุด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๘ เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับย้อนหลังได้ไม่เกิน วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จหรือบำนาญที่ได้นำไปใช้สิทธิรับบำเหน็จหรือบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ห้ามมิให้นับเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จหรือบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ กับร่างพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒)

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔	ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
	ร่าง พระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”	

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔	ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ ฯลฯ “ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ฯลฯ ฯลฯ	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน ““ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า (๑) ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ✓ (๒) ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (๓) ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ✓ (๔) ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (๕) ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ยกเว้นผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีและผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกัน (๖) ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (๗) ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ (๘) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (๙) ข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร”	แก้ไขให้สอดคล้องกับการยกเลิกมาตรา ๑๘

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔	ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
มาตรา ๑๘ ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรี ซึ่งได้รับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองมาและมีเวลาราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองรวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปีบริบูรณ์ เมื่อออกจากตำแหน่งและไม่ประสงค์จะรับบำเหน็จบำนาญตามความในบทแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยประการอื่น ก็ให้มีสิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาท แต่ถ้าข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับหรือเคยได้รับบำนาญปกติอยู่ก่อนแล้ว เมื่อข้าราชการผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามความในวรรคก่อน สิทธิรับบำนาญที่มีอยู่แล้วนั้นเป็นอันสิ้นไป การคำนวณเวลาราชการตามความในมาตรานี้ ไม่ให้รวมเวลาราชการที่ผู้นั้นได้รับบำเหน็จบำนาญไปแล้ว ถ้ามีเข้าด้วย มาตรา ๓๐ ๖๑๖ ๖๑๖ ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติจากการได้นับเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๑๘ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญต่อไปและจะนับเวลาราชการ	มาตรา ๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติจากการได้นับเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญต่อไปและจะนับเวลาราชการต่อเนื่องมิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์	เพื่อให้รัฐมนตรีได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เนื่องจากการได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดบำเหน็จบำนาญของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีไว้เป็นการเฉพาะแล้ว แก้ไขให้สอดคล้องกับการยกเลิกมาตรา ๑๘

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔	ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข
ต่อเนื่องมิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการต่อเนื่อง โดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่เพื่องดจ่ายบำนาญ ฯลฯ	ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการต่อเนื่อง โดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่เพื่องดจ่ายบำนาญ” มาตรา ๖ ให้ข้าราชการการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกันมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี ข้าราชการการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกันที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงมีสิทธิในฐานะผู้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ต่อไป มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของรัฐมนตรีและข้าราชการการเมืองอื่นที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกันซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างกฎหมายเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๖๗๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เสนอว่าโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๒๙ บัญญัติให้เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และบำเหน็จบำนาญของบุคคลเหล่านี้ ตลอดจนนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง ให้กำหนดโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต่อมาหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา กระทรวงการคลัง และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการรวมหลายฉบับ โดยมีอัตราเงินเพิ่ม เงินประจำตำแหน่ง และสูตรการคิดบำเหน็จบำนาญย้อนหลังแตกต่างกัน

ขณะนี้ได้มีข้อยุติเกี่ยวกับหลักการคำนวณบำเหน็จบำนาญสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา โดยการหารือร่วมกันระหว่างผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับหลักการดังกล่าวและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับไปพิจารณากร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดบำเหน็จบำนาญของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามข้อเสนอของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ดังนี้

๑. สูตรคำนวณบำเหน็จบำนาญสำหรับนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

ต่ำกว่า ๑ ปี	ไม่มีบำเหน็จบำนาญ
๑-๒ ปี	มีบำเหน็จ (เงินเดือน x เวลา)
๒-๓ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๒๐%
๓-๗ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๓๐%
๗-๑๑ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๔๐%
๑๑-๑๕ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๕๐%
๑๕-๒๐ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๖๐%
๒๐ ปีขึ้นไป	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๗๐%

๒. สูตรคำนวณบำเหน็จบำนาญสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

๒-๓ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๒๐%
๓-๗ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๓๐%
๗-๑๑ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๔๐%
๑๑-๑๕ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๕๐%
๑๕-๒๐ ปี	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๖๐%
๒๐ ปีขึ้นไป	มีบำเหน็จหรือบำนาญ ๗๐%

ทั้งนี้ ให้นับระยะเวลาในการคำนวณโดยย้อนหลังไปเฉพาะภายหลังประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน (ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐) เป็นต้นไป

ในการพิจารณาเรื่องนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ตรวจสอบ โดยให้ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างฯ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชกฤษฎีกาที่สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

๒. ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการคลังเห็นด้วยในหลักการที่กำหนดให้ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เนื่องจากเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๙ แต่มีข้อสังเกตดังนี้

(๑) ฐานในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ เห็นควรใช้เงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย (ไม่รวมเงินเพิ่ม) เป็นฐานในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ

(๒) ในกรณีที่มีการนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหลายช่วงต่อเนื่องกัน เห็นควรใช้เงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้ายของแต่ละช่วงคูณด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของแต่ละช่วง แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มารวมกันแล้วหารด้วยเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญทุกช่วงรวมกัน

(๓) เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ เห็นควรให้ย้อนหลังได้จนถึงวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐) เว้นแต่เวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญที่ได้นำไปใช้สิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ห้ามมิให้นำมานับเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญอีก

(๔) เห็นควรให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิได้รับบำนาญตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(ก) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๒ ปี แต่ไม่ถึง ๓ ปี ให้ได้รับบำนาญร้อยละ ๒๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(ข) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๗ ปี ให้ได้รับบำนาญร้อยละ ๓๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(ค) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๗ ปี แต่ไม่ถึง ๑๑ ปี ให้ได้รับบำนาญร้อยละ ๔๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(ง) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๑๑ ปี แต่ไม่ถึง ๑๕ ปี ให้ได้รับบำนาญร้อยละ ๕๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(จ) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๑๕ ปี แต่ไม่ถึง ๒๐ ปี ให้ได้รับบำนาญร้อยละ ๖๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

(ฉ) กรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ให้ได้รับบำนาญร้อยละ ๗๐ ของเงินประจำตำแหน่งเดือนสุดท้าย

ในการนี้กระทรวงการคลังได้เสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๓ ฉบับ คือ

(๑) ร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ กำหนดบำเหน็จบำนาญของประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

(๒) ร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ กำหนดบำเหน็จบำนาญของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

(๓) ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้สอดคล้องกับร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีฯ

๓. สารสำคัญของร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ตรวจพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว รวม ๒ ฉบับ คือ พระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ. ซึ่งเป็นการกำหนดบำเหน็จบำนาญของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๒๒๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีสาระสำคัญ คือ

(๑) กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ โดยจะกำหนดไว้ว่าการสิ้นสุดสมาชิกภาพในกรณีใดบ้างที่จะทำให้นักการเมืองเหล่านั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ซึ่งกำหนดให้เฉพาะกรณีที่ได้เป็นการสิ้นสุดสมาชิกภาพ เพราะการกระทำผิดของบุคคลเหล่านั้น ทั้งนี้ ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๑๘ (๑) (๓) (๗) และ (๙) และมาตรา ๑๓๓ (๑) และ (๓) ตามลำดับ ส่วนรัฐมนตรีให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเมื่อพ้นจากตำแหน่งซึ่งการพ้นจากตำแหน่งของรัฐมนตรีจะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๑๕ (๑) (๒) และ (๓) และมาตรา ๒๑๖ (๒) และ (๗) (ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๘)

(๒) กำหนดให้สิทธิในบำเหน็จบำนาญของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี เป็นสิทธิเฉพาะตัว (ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง)

(๓) กำหนดอายุความในการขอรับบำเหน็จบำนาญของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี ไว้ ๓ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับอายุความในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ (ร่างมาตรา ๖)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การได้รับบำเหน็จบำนาญในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี ดำรงตำแหน่งหลายครั้ง หรือหลายตำแหน่งต่างประเทศกัน ไม่ว่าจะเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม โดยในกรณีที่ดำรงตำแหน่งประเภทเดียวกัน ให้นับเวลาการดำรงตำแหน่งทุกช่วงเวลาต่อเนื่องกันเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ และกรณีที่ดำรงตำแหน่งต่างประเทศกัน ก็ให้แยกการคำนวณบำเหน็จบำนาญในการดำรงตำแหน่งแต่ละประเภทออกจากกัน ซึ่งผู้แทนกรมบัญชีกลางได้ชี้แจงว่า หลักการนี้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล (ร่างมาตรา ๗)

(๕) กำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลด้วย โดยให้เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้รับบำนาญเท่านั้น (ร่างมาตรา ๘)

(๖) กำหนดเกณฑ์การคำนวณบำเหน็จบำนาญของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี โดยคำนวณจากเงินประจำตำแหน่งหรือเงินเดือน และเวลาตั้งแต่วันเริ่มต้นสมาชิกภาพจนถึงวันสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา หรือเวลาตั้งแต่วันที่เข้ารับหน้าที่จนถึงวันพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาหรือรัฐมนตรีจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญก็ต่อเมื่อมีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป ทั้งนี้ ในกรณีที่มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญในแต่ละช่วงน้อยกว่า ๒ ปี ก็สามารถนำเวลาในแต่ละช่วงมานับต่อกันเพื่อขอรับบำเหน็จบำนาญได้ อย่างไรก็ตาม สำหรับรัฐมนตรีหากมีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่น้อยกว่า ๑ ปีบริบูรณ์ ก็ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จ ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๖ ร่างมาตรา ๑๙ และร่างมาตรา ๒๐)

(๗) กำหนดให้ผู้มีสิทธิรับบำนาญจะยื่นขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๗ และร่างมาตรา ๒๑)

(๘) ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองด้วยในขณะเดียวกัน หากได้นำระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองมาคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปแล้ว ก็มีให้นำระยะเวลาดังกล่าวมาคำนวณบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

(๙) ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีก็มีให้นำระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมาคำนวณบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกานี้ (ร่างมาตรา ๑๔)

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์การนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ โดยให้นับเป็นจำนวนปี และให้นับเศษของปีรวมเข้าด้วย (ร่างมาตรา ๒๒)

(๑๑) ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีซึ่งมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้จ่ายบำนาญค้างจ่ายหรือบำเหน็จค้างจ่ายแก่ทายาทของผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ (ร่างมาตรา ๒๓)

(๑๒) ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรีสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุถึงแก่ความตาย โดยความตายนั้นมิได้เกิดจากการประพฤติดุร้ายแรงของตนเอง และผู้นั้นมีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่น้อยกว่า ๑ ปีบริบูรณ์ ให้จ่ายบำเหน็จตกทอดแก่ทายาทของผู้นั้น และสิทธิในบำเหน็จตกทอดเป็นสิทธิเฉพาะตัว ซึ่งหลักการนี้มีลักษณะเดียวกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และกำหนดหลักการเรื่องการไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเอาไว้ด้วย โดยเทียบเคียงกับเรื่องการกำจัดมิให้รับมรดกฐานเป็นผู้ไม่สมควรตามมาตรา ๑๖๐๖ (๑) และ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

(๑๓) กำหนดให้การขอและการส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ ยังกำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจออกประกาศกำหนด

รายละเอียดในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้ด้วย ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ (ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๒๖)

(๑๔) กำหนดให้ผู้รับบำนาญหมดสิทธิรับบำนาญ หากได้กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม (ร่างมาตรา ๒๗)

(๑๕) กำหนดบทเฉพาะกาลให้นับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อรองรับสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกาศใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๘)

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้สอดคล้องกับร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี พ.ศ. เพื่อกำหนดมิให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี รวมทั้งข้าราชการการเมืองอื่นที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกันมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ อีกต่อไป โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” โดยมีให้หมายความรวมถึงข้าราชการการเมืองที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีและดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยในขณะเดียวกัน (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ยกเลิกการกำหนดบำเหน็จบำนาญของผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในมาตรา ๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรรคสาม ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน (ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕)

(๓) กำหนดให้ข้าราชการการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยบำเหน็จบำนาญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)

(๔) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของรัฐมนตรีซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ยังคงมีสิทธิในฐานะผู้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ต่อไป (ร่างมาตรา ๖ วรรคสอง)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๕๘